הגדה של פסח

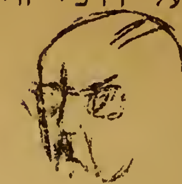
סדר שני

עין דור, תשב"ו

ברוך אתה רבנו מאיר בעל הנס איש יערים, אשר קדשנו בתורתו
וציוונו על דרכי חיים, נועם ואמת.

ברוך רבנו, לוי בן דבורה, איש האשכולות אשר זיכנו ב"קוו יסוד"
והכניסנו לחופתו לאורך ימים פחות או יותר.

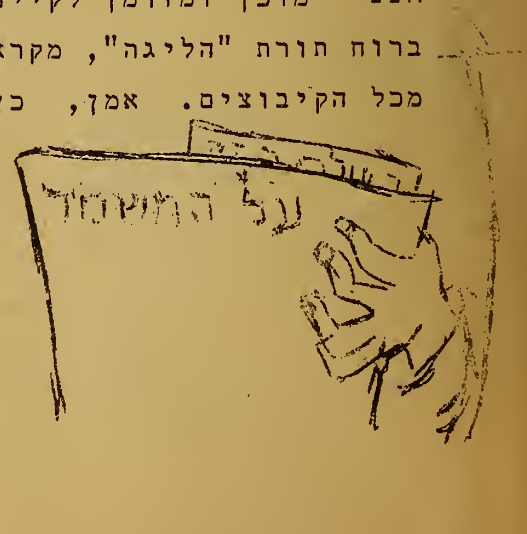

ברוך אתה רבנו פנחס לבית ספיר, אשר ציוונו על מצה ומרורים,
בחג הפסח ובכל ימות השנה. ברוך הוא וברוך שמו.

ועל כולם - יתברך ויתקדש אבינו ומורנו רבי שרגא נרו יאיר, אשר
על התורה, העבודה וביעור החמץ בכל קיבוצייא דשומרייא, וראש
קהל בקהילת קודש עין-דור בפרט.

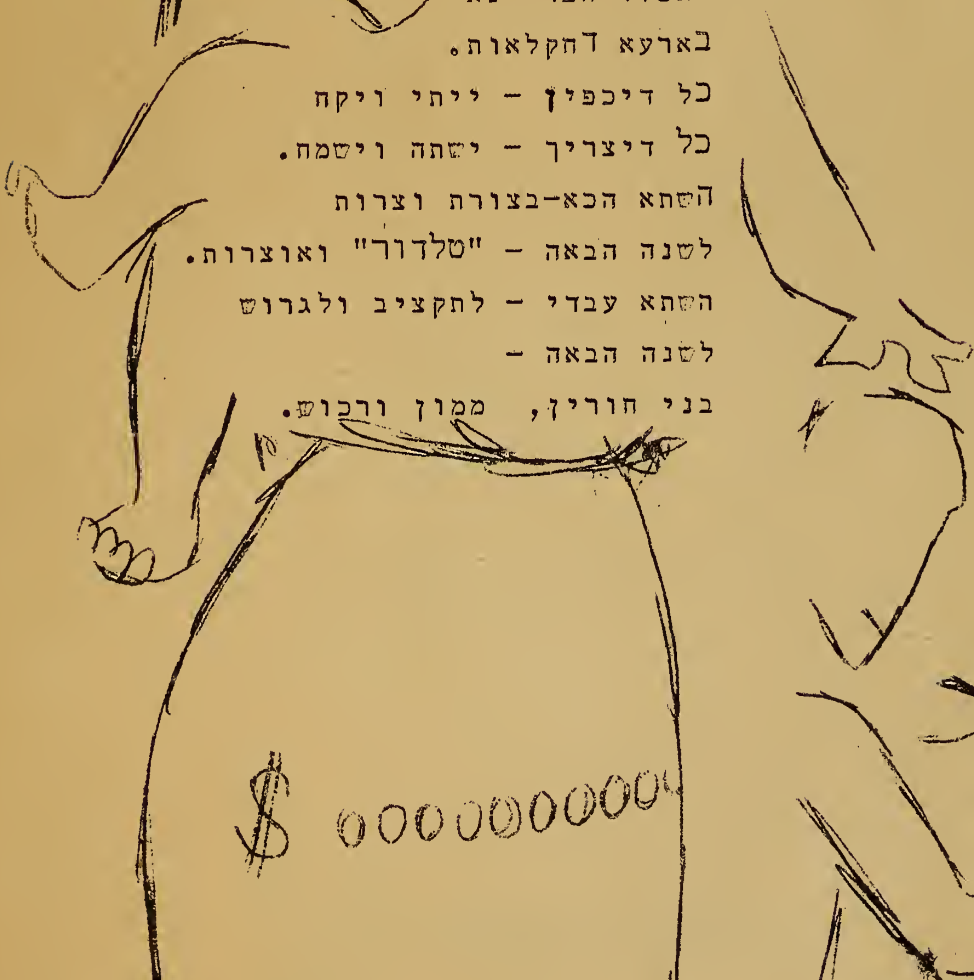

הנני מוכן ומזומן לקיים מצות סדר פסח כהלכתו ועל פי דקדוקיו
ברוח תורת "הליגה", מקרא קודש, כי בנו בחרתה ואותנו קידשת
מכל הקיבוצים. אמן, כן יהי רצון.

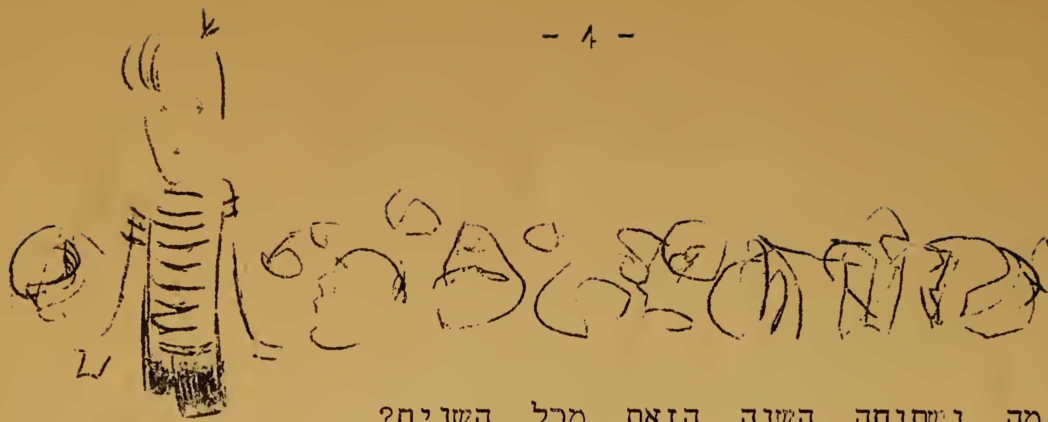

הא לחמא עניא
דאכלו חבריינא
בארעא דחקלאות.
כל דיכפין - ייתי ויקח
כל דיצריך - ישתה וישמח.
השתא הכא-בצורת וצרות
לשנה הבאה - "טלדור" ואוצרות.
השתא עבדי - לתקציב ולגרוש
לשנה הבאה -
בני חורין, ממון ורכוש.

מה נשתנה השנה הזאת מכל השנים?

שבכל השנים אנו יושבים בכנסת בלבד. השנה הזאת אנו מסובין בכנסת ובממשלה.

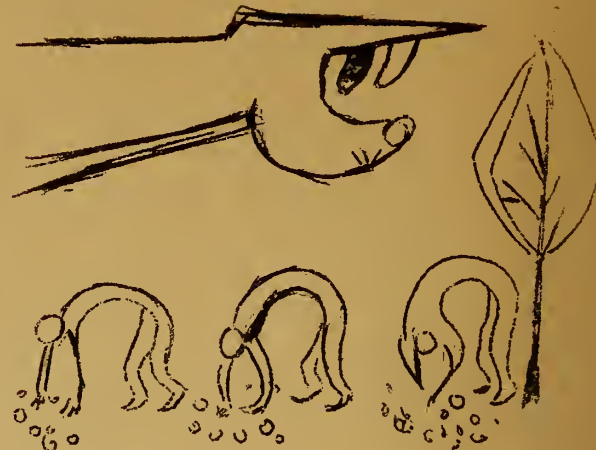
שבכל השנים אנו, מגהצות ומתקנות בשאר הצריפים, השנה הזאת - בקומונה חדשה.

שבכל השנים אנו מעמיסים ומובילים אבן מן השדה והמחצבה, השנה הזאת - הובלות ריקות.

שבכל השנים אנו מגדלים פעוטים עם מטפלות - השנה הזאת - כמעט בלי אחת!

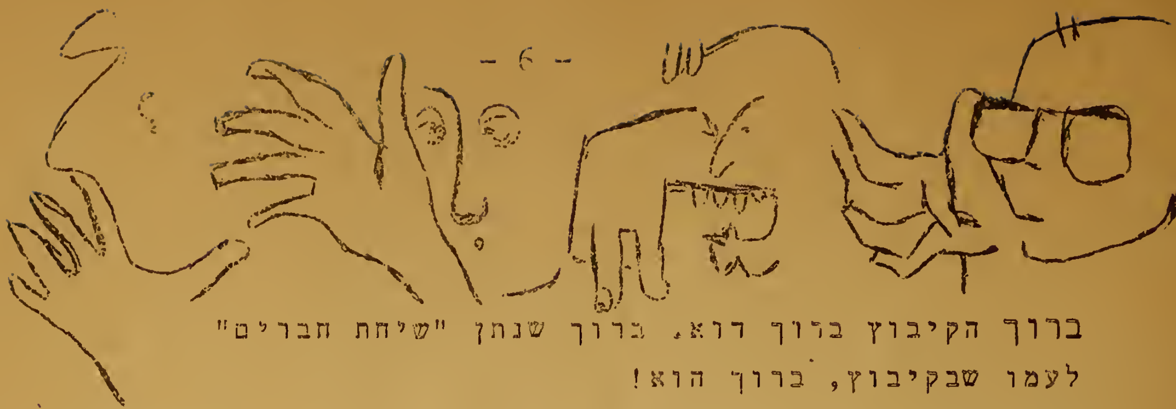
עבדים היינו לסידור העבודה, ויוציאנו רבנו
יוקל . משם ביד חזקה ובזרוע נטוייה.
ואילו לא הוציאנו רבנו מן המטע, הכרם והמטבח
ל"טלדור" - הרי אנו ובנינו ובני בנינו משועבדים
היינו לבצורת, לרבות וצרות שבעבודת האדמה,
ואפילו כולנו חכמים, כולנו נבונים, כולנו
זקנים, כולנו יודעים את תורת הכלכלה - מצווה
עלינו לספר ביציאתנו מן העבודה הקשה הזאת-
וכל המרבה לספר בשבחי "טלדור" הרי זה משובח.

מעשה ברבי זלמן ורבי מרדכי ורבי דוד ורבי יעקב,
ורבי מרדכי בן בלק שהיו מרקדין בפלטין שבשויצריה
והיו מזמרין בגילופין כל אותו הלילה, עד שבא מורם
רבי שטודר ואמר להם: רבותי הגיע זמן לימוד של שחרית,
אמר רבי זלמן בן קדר: הרי אני כבר בן חמישים שנה ולא זכיתי
לצאת לעמלי ישר מאולם המחולות.

ברוך הקיבוץ ברוך דוא, ברוך שנתן "שיחת חברים"
לעמו שבקיבוץ, ברוך הוא!
כנגד ארבעה טיפוסים דברה השיחה;
אחד חכם, אחד רשע, אחד תם ואחד שאינו יודע לשאול.
חכם מה הוא אומר? "מציע להחזיר את העניין למזכירות",
או, "יש לי הצעת פשרה!"
רשע מה הוא אומר? "מה השיחות האלה לכם?" או, "מה פתאום
החלטתם לכם של חמישה גיוסים?" לכם - ולא לו.
ולפי שהוציא את עצמו מן הכלל, כפר בעיקר. ואף אתה
הקהה את שיניו ואמור לו: מי שהיה בשיחה יתן גיוסים
מחר, ומאידך - ייצא לטיול ויוגדל תקציבו האישי, ואילו
אתה - גיוסים תתן, בסינמריות תעבוד בימי הטיול, ופרוטה
נוספת לא תראה.
תם מה הוא אומר? "איני מבין במה המדובר, אני בעד ההצעה".
ואמרת לו: צריך לקרוא את יומן המזכירות ולהתכונן
יפה לשיחת החברים.
ושאינו יודע לשאול, מוטב ולא ישאל והלואי וירבו
כמוהו, כי ברוב שאילתות בלבול, מבוכה ואי סדר שנאמר:
רק בפסח מקשין הקושיות.

אלו עשר המכות שבביא הגוו'ל על קיבוצנו ואלו הן

א דמה שטחית.

ב צורת .

ר בוי ילדים.

ו רוס באשכוליות.

כ רם זיתים.

צ גיוס פעילים.

ו עדה פוליטית.

מ ים מלוחים .

י מי גיוס.

ר בית קצוצה.

הרבנית שרה בת קדר היתה נותנת בהן סימנים:

אברוך צומיר.

כמה מעלות טובות לקיבוץ הארצי עלינו.

אילו – נתן לנו את תורתו ולא הכניסנו לתנועתו – דיינו.

אילו – הכניסנו לתנועתו ולא שלחנו להכשרות וחבורות נוער – דיינו.

אילו – שלחנו להכשרות וחברות נוער ולא הושיבנו ב"הדר" – דיינו.

אילו – הושיבנו ב"הדר" ולא העבירנו ל"נחלת יהודה" – דיינו.

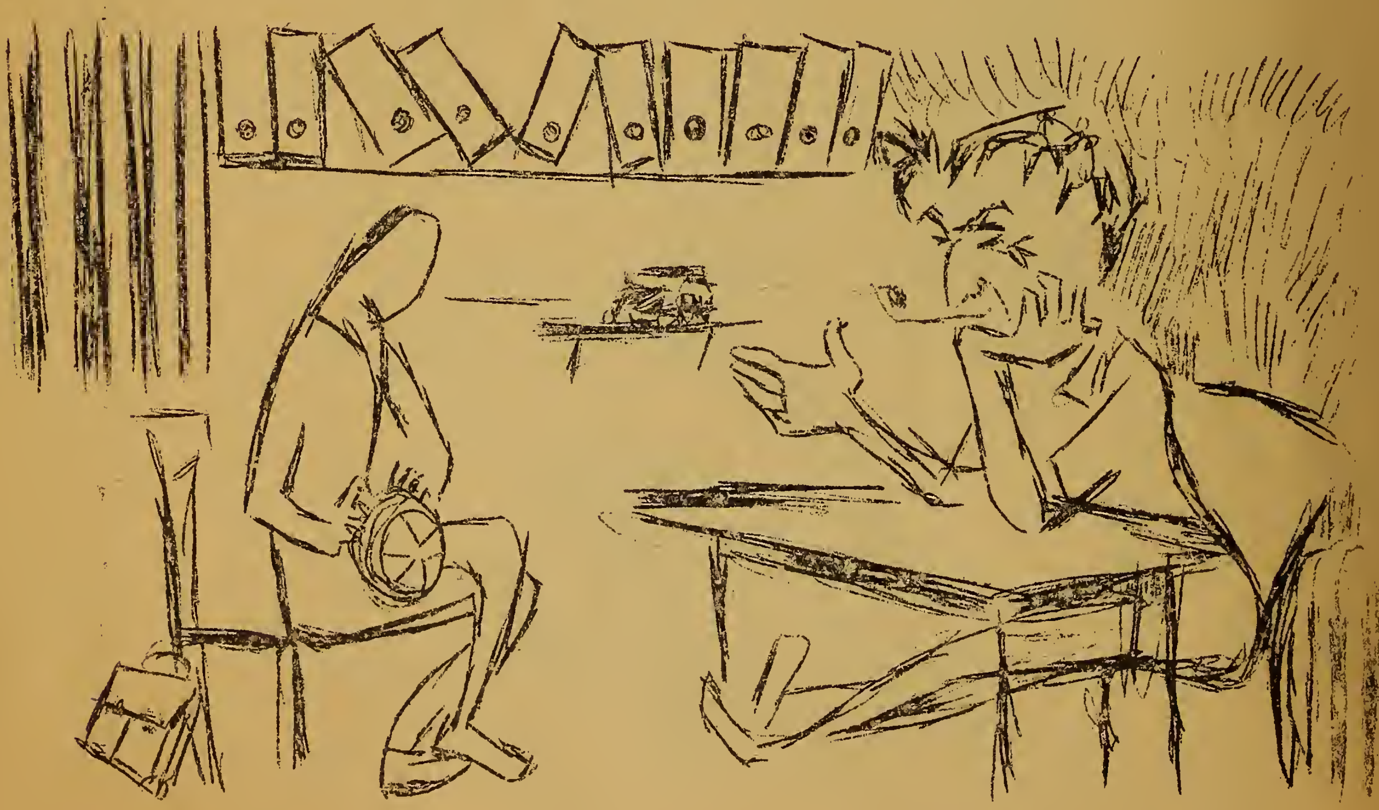
אילו – העבירנו ל"נחלת יהודה" ולא מיזגנו עם הונגרים ואמריקאים –דיינו.

אילו – מיזגנו עם הונגרים ואמריקאים ולא העבירנו לטירה – דיינו.

אילו – העבירנו לטירה ולא הנחילנו בעין-דור – דיינו.

אילו – הנחילנו בעין-דור ולא נתן לנו יועצים ומדריכים – דיינו,

אילו – נתן לנו יועצים ומדריכים ולא לקח מחבריגו ל"גבעת חביבה"–דיינו.

אילו - לקח מחברינו ל"גבעת חביבה" ולא דאג לתקציבים - דיינו.

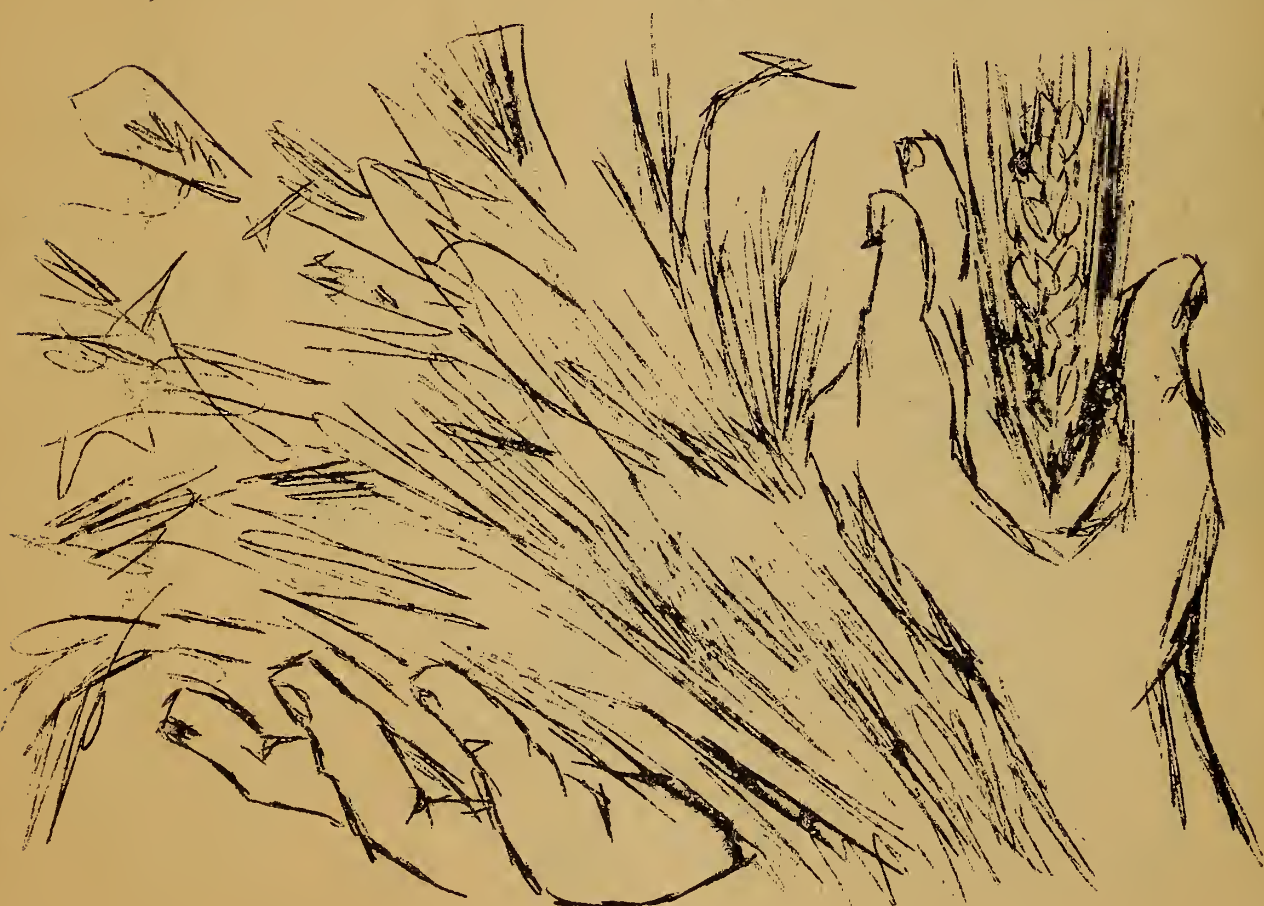
אילו - דאג לתקציבים, ולא הביא לנו "הונגרים צעירים", צ'ליאנים ואורוגואים צעירים יותר - דיינו.

אילו - הביא לנו "הונגרים צעירים" צ'ליאנים ואורוגאיים צעירים יותר ולא אסר על עבודה שכירה - דיינו.

אילו - אסר על עבודה שכירה ולא הקים לנו אולפן - דיינו.

אילו - הקים לנו אולפן, ולא הצמידנו לגבעת המורה - דיינו.

אילו - הצמידנו לגבעת המורה ולא אישר לנו מפעל "טלדור" - דיינו.

על אחת כמה וכמה טובה כפולה ומכופלת לקיבוץ הארצי עלינו שנתן לנו את תורתו, והכניסנו לתנועתו, ושלחנו להכשרות וחברות נוער, והושיבנו ב"הדר", והעבירנו ל"נחלת יהודה", ומיזגנו עם הונגרים ואמריקאים, והעבירנו לטירה, והנחילנו בעין-דור, ונתן לנו יועצים ומדריכים, ולקח מחברינו ל"גבעת חביבה", ודאג לנו לתקציבים, והביא לנו "הונגרים צעירים" צ'ליאנים ואורוגואיים צעירים יותר, ואסר על עבודה שכירה, והקים לנו אולפן, והצמידנו לגבעת המורה, ואישר לנו מפעל "טלדור" לכפר על כל עוונותינו.

רבן יעקב מן החזנים היה אומר:
מי שלא אמר שלושה דברים אלו בפסח,
לא יצא ידי חובתו, ואלו הן:פסח, מצע,ומרור.
פסח על שום מה? על שום שבהקיבוצי חגרה קיבוצית
חדשה ישר מתוך המשטר הסובב - פסחנו על שלב
מוקדם בהתפתחות, לפי התורה הקלאסית.
מצע על שום מה? משום שמצע רעיוני בהיר ועקיב
הוא הוא שעמד לנו ברבות הימים ולא החמיץ, כמוהו כמצה.
מרור על שום מה? על שום מנת המרורים שמגישה לנו החברה
העוינת; קיפוח ומצוקה כלכלית, ריקנות ותרבות קלוקלת ועוד...

בכל דור ודור חייב בן קיבוץ לראות את עצמו
כאילו הוא יצא משיעבוד וגלויות לחיי שיתוף
ושוויון שנאמר: והקצת לבנך ביום ההוא
לאמר: בעבור זה וזה מרדנו והגשמנו.
לא את עצמנו בלבד גאלנו, אלא גם את בנינו
והבאים אחרינו, להקמת החברה המשוחררת.

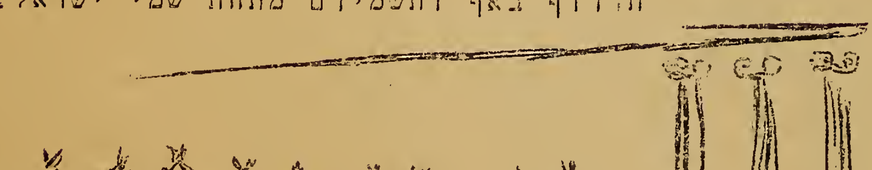

בצאת "שלום אחד" למצרים
אייבי נתן לעם לועז,
היתה חרדה במדינה
מבוכה גם בממשלה.
חיל(אויר ראה וינוס
עבדל נאצר יסוב לאחור.
ב"קליפורניה" רקדו כ"אילים"
ב"כסית" כבני צאן.
מה לך חיל אויר כי תנוס
עבדל נאצר – תסוב לאחור
ב"קליפורניה" תרקדו כאילים
ב"כסית" – כבני־צאן?
מלפני "שלום" חולי ארץ
מלפני תקוות העם
ההופכי הטיל – אגם מים
כלי המשחית למעינו מים.

שפוך חמתך אל הבנקים אשר לא ידעוך
ועל מלוי בית אשר בשמך לא קראו
כי אכל את עין– דור ואת נוהו השמו.
שפוך עליהם זעמך וחרון אפך ישיגם.
תרדוף באף ותשמידם מתחת שמי ישראל.

הודו לשיחה, כי טובה, כי לעולם חסדה:

לאירופה רצית לגשת
להביא נערה לצמיתות
באי הבנה מטופשת
נתקלת במזכירות.
השיחה אשרה ברוחב ידה-
כי לעולם חסדה....

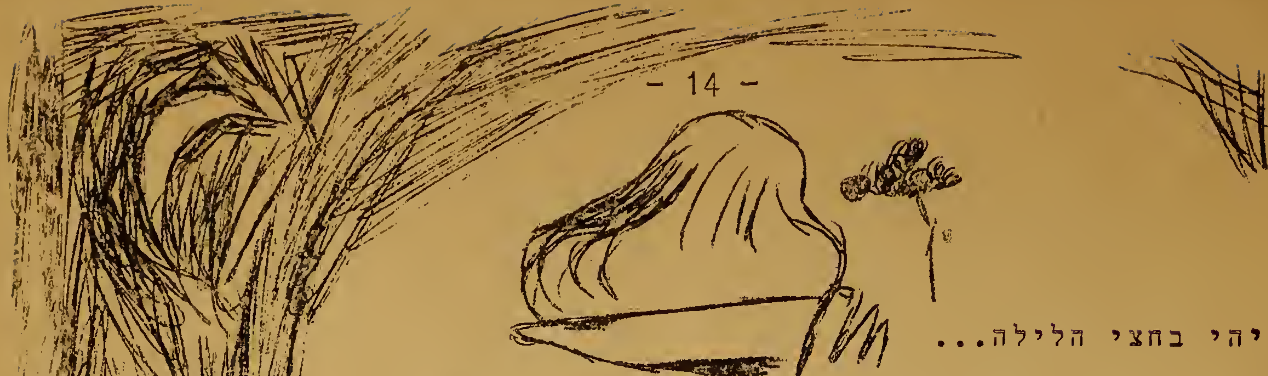
לימודים לשם הכנה
תבעה הנהגה עליונה,
הנהלת הקיבוץ אמרה:
רק בהתאם למכסה!
השיחה הסכימה באהדה -
כי לעולם חסדה...

מטפלת מנוסה נדרשה
לקבוצת פעוטים בת שישה.
ועדת החינוך קבעה
רק כרמלה מתאימה.
משסרבה-השיחה ויתרה
כי לעולם חסדה.....

התמחיר איום ונורא.
ועדת המשק גזרה:
להוריד התקציב, להפסיק השקעה.
הציבור מתמרד בזעקה.
אמרה השיחה: הכל במידה,
כי לעולם חסדה.....

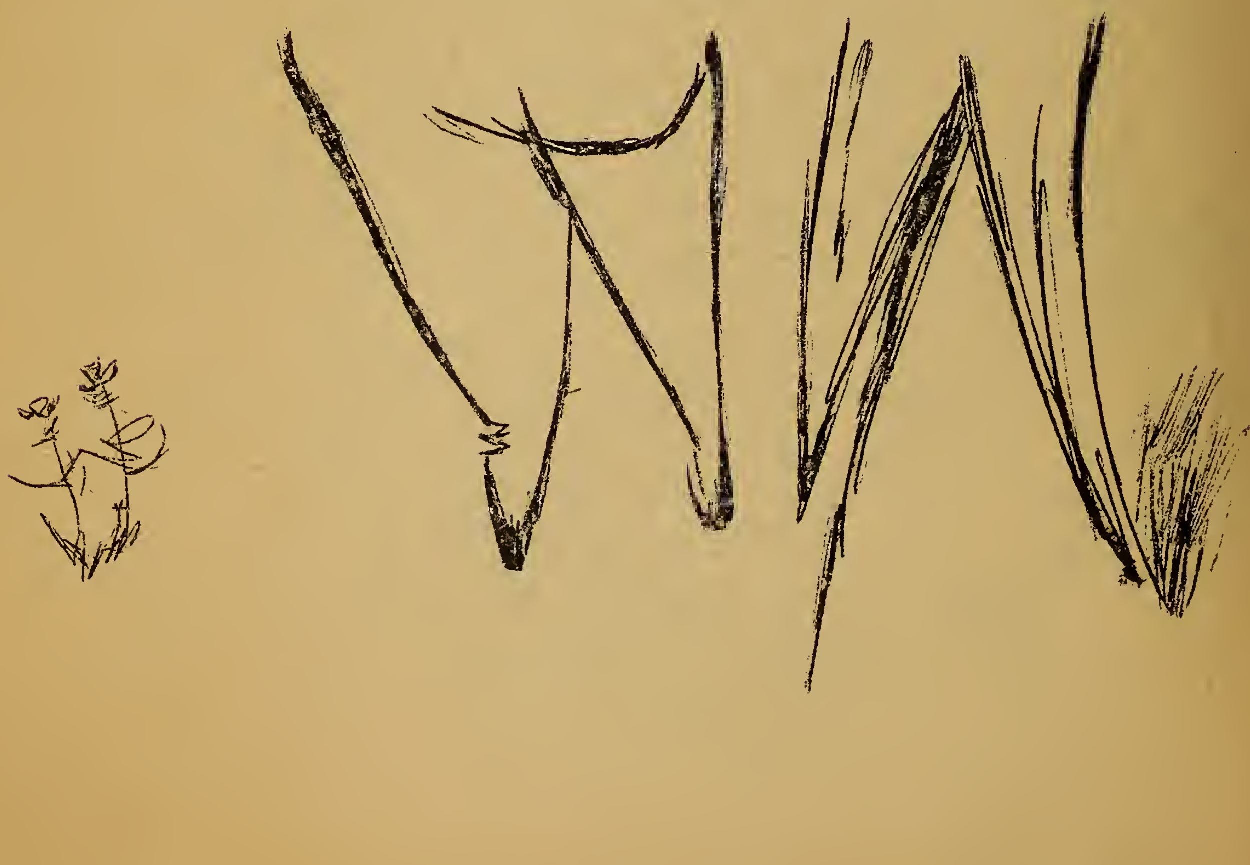

ויהי בחצי הלילה...

אז רוב נסים הפלאת בלילה, גשם שוטף ירד בלילה,
"ועדת הבצורת" התפזרה בו בלילה, ויהי בחצי הלילה.
הבחור והעלמה טילו בלילה, חתונה גדולה עשית בלילה,
לבית תינוקות קוראים לה בלילה, ויהי בחצי הלילה.
את העצים ריססת בלילה, עם השומרת אכלת בלילה, יחד
חזיתם בכוכבי לילה, ויהי בחצי הלילה....
אחד השומרים ישן בלילה, "משמר הגבול" ביקר בו בלילה,
שומר שני הריק קרביו כל הלילה, ויהי בחצי הלילה.
את המא"ז העירו בלילה, את השומרים הפשו כל הלילה,
גם תינוקות צרחו כל הלילה, ויהי בחצי הלילה.
ועדת מינויים ישבה כל הלילה, מרכז לבריאות חפשו אז בלילה,
כי בלי בריאות אין יום ואין לילה, ויהי בחצי הלילה.

ואמרת זבח פסח.....

אומץ גבורותיך הפלאת בפסח,
בראש כל המועדים נשאת - פסח
גלית לנו נפלאות הפסח.
.... ואמרתם - זבח פסח.

מקהלת קיבוצך הפליאה בפסח,
עומר תבואה הבאת בפסח,
מעדני מזון אכלת בפסח.
.... ואמרתם - זבח פסח.

רשימה לאורחים תלית לפני פסח
התנדבות תורנים ביקשת לפסח.
ה"צוות" הזיע מפורים עד פסח
.... ואמרתם זבח פסח.

טובי מבשלות גייסת לפסח
מרק בכופתאות אכלת בפסח
דברי הגדה שמעת בפסח
... ואמרתם... זבח פסח.

אורחים לא מעט הזמנת לפסח
גם לא מוזמנים הופיעו בפסח
כולם היו מסובים בליל הפסח
ואמרתם .... זבח פסח.

בחצר שמרת בליל פסח
בלילה רחצת כלי סדר פסח
מיטתך נמסרה לאורחי ערב פסח
.... ואמרתם - זבח פסח.

אחד מי יודע?
אחד – אני יודע.

אחד – קיבוצנו שבשמים ובארץ.

שנים – שניים שרי הפס, בארץ ובעולם

שלושה – שלושה ילדים, יש לרוב החברים.

ארבעה – ארבעה שבועות, לשבוץ, או פחות.

חמישה – חמישה מצילים, בשוויץ לומדים ועמלים.

שישה – שישה ימי עמל, בשדה ובמפעל.

שבעה – שבעה בתי כיתה, במוסד יש עתה.

שמונה – שמונה חברי מזכירות, הם נושאים באחריות.

תשעה – תשעה חוזרי צבא, זאת תגבורת חשובה.

עשרה – עשרה תינוקות, שותים חלב, אוכלים דיסות.

אחד עשר – אחד עשר בנינים, "תל עמל" הם מכונים.

שנים עשר – שנים עשר חברי עין-דור, מלמדי מוסד "תבור".

שלושה עשר – שלושה עשר פעילים, במכסתנו נכללים.

חד גדיא

חד גדיא, חד גדיא,

דזבין פועל בתרי זוזי

חד גדיא, חד גדיא,

ואתא היוקר ואכלה לגדיא
דזבין פועל בתרי זוזי...

ואתא תוספת יוקר ונשך ליוקר
דאכלה לגדיא
דזבין פועל בתרי זוזי
חד גדיא, חד גדיא,

ואתא מעביד והיכה לתוספת יוקר
דנשך ליוקר, דאכלה לגדיא וכו'

ואתא ועד פועלים ושרף למעביד
דהיכה לתוספת יוקר, דנשך ליוקר
דאכלה לגדיא, דזבין פועל בתרי זוזי

ואתא „מפא"י" וכבה לועד פועלים
דשרף למעביד, דהיכה לתוספת יוקר,
שנשך ליוקר, דאכלה לגדיא
דזבין פועל בתרי זוזי
חד גדיא, חד גדיא.

ואתא בן גוריון ושתה למפא"י,
דכבה לועד פועלים, דשרף למעביד,
דהיכה לתוספת יוקר, שנשך ליוקר,
דאכלה לגדיא, דזבין פועל בשני זוזי...

ואתא הבוחר ושחט לבן גוריון,
שטתה למפא"י, דכבה לועד פועלים
וכו'

ואתא תקציב מדינה ושחט לבוחר,
דשחט לבן גוריון, דשתה למפא"י וכו'

